

jokaisella näin keväällä. Täytyy todellakin yhtyä Veisojan sanoihin, että kaikilla on esteensä, ken tahtoo nähdä peltonsa, kella on esteenä emäntänsä.

Ne emännät täällä sentään jotain vähän tontuavat. Onhan täällä ompeluseurakin toimimassa, vaikkakin laimeanpuoleisesti. Se tahtakin olla ainoa mitä täällä naiset yhteisvoimin ovat aikaan saaneet.

HYLJÄTYKSI JÄÄNYT.

NEWARK, N. J.

Maalisk. 31 p:ää vietti Newarkin s. s. osaston voimistelu ja urheiluseura "Voima" viidettä vuosijuhlaansa. Yleisöä tilaisuudessa oli melkein täysi haali. Kun muu henkinen ohjelma oli suoritettu, esitettiin "Voiman" tytöt ja pojat sauyaliikkeitä ja pyramideja, jotka onnistuivat melko hyvin. Päässä myöskin kilpaili useampi polkari. Tuloksia kilpailusta en tulut otaneeksi muistii, joten täytyy ne sivuuttaa.

Kesä tulee, jos ei merkitä petä. Osaston jäsenen keskuudessa virtaili ensimmäiset kesämerkit huhtik. 1 p. (vai Reko ollut "aprillia"). Haalilla piti olla silloin ohjelmakokous ja ylimääräinen työkokous, vaan jäsenet esteivät poissuolollaan niin reilusti, ettei kokouksia voitu pitää. Kun näin jo heti kesän alussa otamme, niin hyvä siitä lapsesta tulee.

J. H. Oikemuksen luennoilla t.k. 5 ja 6 p. ei myöskään tungos haitannut. Ensimmäinen iltana oli ollut 11 henkeä ja toisena iltana oli 10. Sanoo: **kymmenen.** Sellaisesta joukosta, josta voisi haalikin täyteen tulla, ei siis ollut osaston jäseniäkään kuin pieni osa. Jokohan se päätöksen on niin tietoisuutta täysi, ettei enempi enää mahdo?

Eiköhän sinne vaan pikkusen lisää sopisi. Ja eihän meillä ole puhutut jokapäiväisiä vieraita. Ei siis pitäisi tilaisuutta lähimätyä silloin, kun saamme kuulla jotakin täysiarvoista. Nyt kun Oikemus tulee jatkamaan luentojaan, tulkaa silloin enempilukuisena kuulumaan.

Jersey Cityn s. s. osaston näytelmäseura vieraili haalillemme t.k. 7 p. Näytelmä onnistuneesta kappaleen "Talkoopolska", toivota mukanaan paljon muunkin ohjelmaa, jonka kaikki esitivät reippaasti. Kiitos käynnistänne teille Jersey Cityn toverit, tervetuloa toistekin!

Viime kirjettäni oli jäänyt pois se, että ompeluseuran toita antan myöskin Aili Mattikaisen.

Tyyne Filippula, miksi sinäkin menit pois täältä? Osastomme kaipaa sinua kauan ja eikö syyttä, oltihan ahkera ja monipuolinen toimihenkilö. Ollos yhä tarmokas siellä, minne pysähdyt!

Kuulepas Pärtarin Anna! -Aili kehuu olevansa edellä sinusta siinä lehtien levityskilpailussa, koetapas pitää puolta!

Ja nyt vaan syvä kumarrus hyvästä ja hauskan Vappu kaikille tämän lehdin lukijoille ja toimittajille!
EDLA.

EVELETH, MINN.

Moni Toverittaren lukija ei ehkä arvaakaan, että täällä Evelethissä on niin innokkaita tämän lehdin lukijoita, sillä niin harvaan on täällä ollut uutisia Toverittaren palstoilla. Toimittan sitä täälläkin. On meillä osasto, jossa en jäseniä noin 50. Se ei ole suuri luku paikkakunnan suomalaisten lukuisuuteen verrattuna.

Osastollamme on alaosa, nim. ompeluseura, näytelmäseura, huvitoimikunta ja soittoimikunta.

Ompeluseuralta oli vuosineljänneksen kokous maaliskuun 29 p:ä, jossa valittiin virkailijat seuraavalle vuosineljännekselle: kirjuriksi Mrs. Mikkivirta, rahastonhoitajaksi Mrs. Wirtanen, Toverittarelle uutisten kirjottajaksi velvoitettiin allekirjottanut ja asiamiehenä toimii edelleen Mrs. Hykkyyr, joten hänen puoleen voitte kääntyä, kun haluatte tilata Toverittaren.

Näytelmäseuramme on toiminut koko rivakasti tämän talven aikana, joten toiminta tyydyttää ainakin sitä osaa yleisöä, joka nauttii vaan huvipuolesta.

Agitatioonityö on viime talven aikana jäänyt kovin vähäiseksi, mutta

toivottavasti sille tästedes ruvetaan panemaan enempi huomiota.

Tämän ympäristön Vappujuhlat tulee pidettäväksi Evelethissä tämän kuun 29 päivä ja juhlaomitean valmistuksista päättään tulee niistä suurenmoinen agitatioonitilaisuus. Puhujia tulee kaksi, suomen- ja englanninkielinen ja kevatjuhlaisua Vappua on myytävänä kirjallisuusasiainehillä. Lasten Kevättä on tilattu 100 kappaletta juhlassa vapaasti jaettavaksi. Ja sitten illalla näytellään kappale nimeltä "Villit vuoret". Eemeli Parraksen kirjottama. Kappale on neljässä näytöksessä ja tekijän nimi takaa sen olevan työväen kappaleen, siis ei kaipaa puhvaamista, sitä ainakin arvelee
L.A.

HYANNIS, MASS.

Tervehdys kaikille Toverittaren lukijoille täältä Hyannista. Tämä onkin ensi kerta kun näette tietoja Toverittaren palstoilla hyannilaisilta.

Kuulkaapas te omanpaikkaiset! Te hyannilaiset! Eikös heitetä kaikki turhannakaiset kujeet pois ja ruveta tontuamaan jotain vakavampaa ja hyödyllisempää keskeksämme.

Ollhan meillä osastokin toiminnassa viime keväänä, vaan kaiken vaivaisuuden takia se kuoli. Meillä ei ensiksi ollut sopivaa paikkaa, missä sitä yhteistoimintaa olisi vietty eteenpäin ja monta muuta haitallista estettä oli. Mutta minä ehdotan, että eiköhän me voitaisi niistä yhteiskunnallisista asioista keskustella kumminkin, vaikka ei meillä olekaan osasto. Kokoonnuittaisiin edes keran tai kahdesti kuukaudessa pohittamaan yhteisistä asioista. Jos ei ole tilaa muualla, niin ehkäpä Mr. Hill luovuttaa sen kämppäänsä siihen tarkoitukseen. Onhan hän sen luovuttanut ennen juhlemme pitopaikaksi. Jos me sen kämppään saisimme, niin olisi siinä meillä katto yhteispyyntöjemme suojaksi. Ehdotan, että ottaisimme itsekkikin käsitömmä mukamme, niin ei tarvitse käsitökkään aika mennä hukkaan. Sillä tavalla valmistaisi monta hyvää työtä ja monta asiaa tulisi selväksi, jotka vielä ovat meille hämärä. Silloin olisimme apuna myöskin toisillemme. Olemmehan kaikki samallaisia työläisiä. Voimmehan hyvin yhdessä pyrkiä samaa päämäärää kohti.

Jään odottamaan miten toverit tähän ehdotukseen suhtautuvat ja toivon vastinetta joko Toverittarissa tai muuten.
YKSI SAKSIISA.

NEW CASTLE, WASH.

Terve Toveritar ensikertaa ja sen laaja lukijakunta! Saanen kaikki minäkin yhtenä Toverittaren lukijana pörrällä ajatuksiani sen palstoille, vaikka en olekaan mikään virallinen tiedonantaja täältä. Kuitenkaan en tahdo virallisen vesille verkkoani laskea.

Sanotaan, että nuorten on tulevaisuus! Me siis vanhempiina luomme ne olosuhteet, jotka lapsillamme kohtaa kun he täysikäisinä alkavat omantakeista elämää elää. Kuinka voitvatkaan Europan veriteikkii osastottavat kansat ajatella tulevaisuutta lapsilleen, kun he jaloimman tunteen, ihmisyyden, polkevat maahan, vain verta, ihmisverta he tahtovat. Eläimkin on jo enemmän ihminen, ei se huvikseen tapa toista eläintä, vaan itsepuolustuksessa ja näin pakotuksesta. Niin on Europa kohta jo kolme vuotta verta vuodattanut, polkenut viljavainiot, hävittänyt omaisuuden, rikkaudet ja tuhonnut miljoonia koteja. Ja nyt rientää sinne Amerikan kansa oikein riemumarsissa, että ei vaan myöhästyisi, ja kenen tahdosta? Ei ainakaan omastaan, uskoakseni. Ja kuitenkin on maan hallitus kansan yleisäänestyksellä valittu. Sen siis pitäisi tuoda julki mitä kansa tahtoo, mitä ei. Kansat ei tahdo sotaa ja kuitenkin on se syösty suurimpaan ja julmimpaan veriteikkii mitä historia tuntee. Hyvää mieltä, sanoisinko puolesta omaatuntoa saavat nyt kantaa ne, jotka eivät ääntänsä Wilsonille antaneet. Vain jotka "hyvää miestä" äänestitte, tottahan ilolla menette kanaanun ruvaksi ja samoin polkanne päästätte myös.

"Teollisuusyöläinen" se kuolla kupahti myös viimeinkin. Ei sillä täällä ollutkaan suurta jalansijaa, vain muutamia poikkeuksia lukuunotta-

matta. Nyt kyllä noin kuukausi sitte kävi täällä eräs Buttesta tullut ympärillä ja saikin useampia tilauksia. Sinne ne meni rahat kuin pohjattomaan sakkii. Nyt saavat katella palkkiaan käsiään "Teollisuusyöläisen" asemasta. Ja kyllä kai se tilausraha pysyykin siellä, vaikka ei lehti ilmestykään. Hyvä kun olisi mistä lähettää vielä lisää sinne...

Mrs. E. Hyytiäinen on vielä sairaana, mutta kuitenkin on jo parantamaan päin. Hän on Jurvan luonnonparantolassa. Toivomme kaikin lähen pikalasta parantumistaan, ja odotamme hänen pian saapuvan keskuuteemme. Tervehdys täältä Toverittaren kautta, jos tämä lehti sattuu käteenne. Kyllä se on niin ikävää kun työläisperheen äiti joutuu sairaantamaan. Hänen voimansa kaikki tarvitaan perheen ylläpitoon ja lasten hoitoon. Lapset eniten kalpaavat äidin hellää hoivaa, hänen apuaan ja neuvojaan. Ja vielä huopene ne rahat, mitkä itsensä kieltämisellä työläinen on saanut säästöön, jos niin onnellisesti on sattunut käymään. Puhumattakaan niistä ruumiillisista kärsimyksistä, joka on sairauden luonnollinen seuraus.

M. Fräntilän tyttö, Aili, sairastaa myöskin jonkinlaista lasten tautia, johtuen veden laskeutumisesta alvostoon. Ikävä tapaus vanhemmille, ollen Aili heidän ainoa lapsensa. Toivon että he saavat pitää tyttänsä.

Kaikki kallistuu hulmaavaan kyytiä. Kohta ei saa rahallakaan enää mitään. Syöminen joutaa pian muinaismuistojen luetteloon, jos vain tätä menoa kestää. Pitäisipä pakata noita ukkojamme kyykeen ja huudattaa, että enempi palkkaa päivälle jos miel hengissä pysy.

SEATTLE, WASH.

Tervehdys Toverittaren lukijoille! Keska minut taas valittiin tähän tehtävään, niin katson sen velvollisuudeksi omaa itseämme kohtaan pakista jotain täältä. Eihän ole nykyty Toverittaren palstoilla täältä mitään pitävää aikaan.

Niin varmaankin muualla päin maailmaa ajatellaan, ettei täällä ole enään nalsissa etonmerkkiä ollenkaan. Ahakin ne, jotka ovat tämän palkan kirjoituksia katselleet Toverittarista.

Meillä on ollut iltamia aina silloin tällöin, kun on vaan saatu huone. On näytetty pieniä näytöskappaleita ja kuvaelmia. Suuria kappaleita on vaikea vrittääkään, kun ei ole missä voisi näytellä.

Minä haluaisin tietää, miksi niin vähän yleisöä käy osaston työkokouksissa. Toisinaan kun ei ole muuta kuin juuri virkailijat - ja aina eivät edes hekään. Joku kyllä ajattelee että mitäpä sinne menee, eihän siellä ole kuin turhan jaaritusta. Eihän siellä voida ottaa suuria asioita esille, kun on niin pieni määrä yleisöä. Joku syyttää, että täytyy olla johdossa viha, ettei järjestetä kokouksia niin, että ne tulisivat mielekkäimmiksi. Vain senhän tietää jokainen, joka on tämän kahden vuoden ajan seurannut osastomme toimintaa, että vika on jossain muussa. Minä uskon että syy tähän on se, että me ollaan kuin ainakin kulkureita, kuljetaan pakasta toiseen kuin Jerusalemin suutari, ollaan aina vähän aikaa jessain komerossa. Ja aina on kokouksissa vaan keskusteltava siitä ainasta haali-asista. Niin ehkä siihen on monikin väsynyt, että ei välttää saapua kokoukseen. Mutta jos me lukusummin olisimme yhdessä päättämässä, niin ehkä me pikemmin voitaisiin toimia asiat siihen suuntaan että meillä tulee olemaan oma huone ja näin ollen voidaan järjestää kaikki toiminta tarkotustaan vastaavaksi.

Ompeluseura on ollut toiminnassa koko talven. Kokouksia on pidetty joka toinen torstai-iltapäivä. En ole voinut olla kokouksissa vaan olen kuulut, että käsitöitä on jo jonkun verran, vaan paljon vielä on tilaa, ja aikaa ei taas ole enää kovinkaan paljon. Luulen että arpajaiset pidetään heinäkuun alussa. Siis olisi toivottavaa, että jokainen koettaisi sen ninkä voi, tiedämmehan jokainen miten ne tulot käytetään.

Eipä tainnut olla lystiä, niin ainakin arvelen minä. Noin kuukausi aikaa sitten lähti täältä armeijaan

eräs mies, Alex McMartin, kansallisuudeltaan skotlantilainen. Hänelle tuli ystäviä tuoma, että mennä armeijaan ja niin hän vapaaehtoisesti otti ja lähti. Vain kun pääsi Vancouverin, B. C., ja annettiin uivermu päälle puettavaksi, niin hän kirjoitti tänne että olisi tykännyt "rakka mitta tehdä, ennenkuin pukea sitä päälle". Sanoi että mielillään tulisi taasista, vaan ei pääse. Hänen olisi nyt sate t.k. 15 p:nä pitänyt olla Englannissa. Kyllä on kaatona ajatella että mies tulee niin sotakiikkoisesti, että ei olisi tuskin eivänyt, jos ei tässä lähtemään. Eihän häntä kai kiittäisi se, että päälle vain yllistettiin, että se on muka kunnia, joka on niin rohkea, että menee ja murhaa vaikkapa oman e-ltänsä, kun vaan puolustaa "isänmaata". Hänelle tuskin koskaan oli kuvattu, miten raakaa ja julmaa sota todellisuudessa on. Mieluttakin kyysi yksi yläluokan nainen, että tiedäkö sinä josko täältä on mennyt ketään suomalaista armeijaan. Sanoi en tiedäväni ainakaan. Hän sanoi aivä se on, vaikka olisi kuinka paljon ulkomaalaisia, niin he eivät väitä, miten meidän maamme käy. Minä sanoin, että toivon, ettei suomalaisia ole yhtään niin hullua, joka vapaaehtoisesti menee sotaan.

Täällä on satanut niin kauan joka päivä, että tuskin missään muualla niin sataa. Muuten ei ole oikein kylmä, joten on hyvä toivo, että kesä tulee hiljalleen.

Kaikkie tiettäväksi se, että osastomme kokoukset ovat taas jokaisena torstaina Wash. haalissa. Joku aika takaperin päätettiin että kokoukset on vaan joka toinen viikko, mutta nyt taas päätettiin, että ne pidetään joka viikko. Muistakaa saapua kokoukseen. Huvitoimikunnan hommasta en nykyään tiedä mitään. Ehkä ensi kerralla. Siis toiste lisää.

Toveruudella SAIMI R.

EUREKA, UTAH.

Täytän taaskin tehtäväni, koska tuln uudelleen valittuksi kirjeenvaihtajaksi.

Ompeluseuran myyjäiset olivat t.k. 14 p. jossa onnistuimme tavallisen hyvin. Työmme nousivat kokolla hyväntalintaan. Yleisö oli 68 dollaria. Tädit niin hymyssä suin katselivat, kuinka heidän töitään kilvan pojat huutelivat ja sekos meille inostusta antaa, kun näkee, että miehet antavat arvoa naisten tölle, vaikka eipä siinä lehumista, että meidän suomalaiset olisivat olleet kovinkaan halukkaita huutamaan. Mutta olemme iloista siitä, että meillä naisilla on niin hyvä kannatuspitäjä ruotsalaisilta, että saamme kiltimme työt kaupaksi heille. Me naiset olemme hommanneet nyt kahdet illamat peräkkäin, kumminkin hyvän onnistuneet ruotsalaisten avulla. Meidän omat raatajaveikot, etenkin polkamiehet, olivat pane yhteispyyntöille niin suurta arvoa, että viitisivuitä edes kunnioittoa tilamatilaisuutta läsnäolollaan. Rahasta ei ole kysymyskään, että sitä "spantataan" sosiaaliantteen eteen. Ei, se ei jouda sellaiseen, pitää ostaa muuta ja parempaa! Me kumminkin toivomme, että meidän omat veikkommekin rupeavat ottamaan paremmin osaa yhteispyyntöihin edes jählestä elokuun, jos ei ennen. Tulokan sitä paljon hyvää aikaa, kun muu parempi loppuu.

Nuori Mrs. Mattson on käynyt Saksassa ja tuonut sieltä suuren, terveen pojan armeijaan. Nuori äiti ja poju voivat oikein hyvin. Mrs. Rauhala on myöskin ollut Saksan-matkal-

LÄÄKETIETEELLISIÄ

NEUVOJA NAISILLE

on kirja, joka pitäisi olla kaikilla. Tilakkaa se heti, kun asiamies tulee sitä kauppaamaan.

E. MALINEN,

116-4th Ave. So., Seattle, Wash.